

grati denarje, ko imamo svoje glagole: pregovoriti, spregovoriti, prebuditi, prelivati, zapiti, zaigrati?! Pišimo rajši kar čisto srbščino ali pa češčino!

Sosebno je nepotrebno in nekazno odstopati od dozdane navade v pisanji besed: premeniti, premena, prremenljiv, ki so jih nekateri velecenjeni in prezaslužni pisatelji jeli pisati s pro-. Prvič, narod govori: premeniti, drugič, takó je tudi logično, ker tukaj ne hodi za prohod skozi kako stvar, marveč za prehod z ene oblike na drugo, za prestop iz enega v drug stan, za preuredbo, predrugačbo; tretjič ima staroslovenščina po Miklošiči v največ virih: prremeniti, prremenjati, prámena, in samo v enem: promena, ter je Čehom in Rusom oboja oblika znana. Srbščina ima res samo: promena, promeniti; ali zakaj bi se prav tukaj dajala prednost srbščini pred staroslovenščino, zakaj bi jo dajali tisti, ki brez ozira na srbščino pišejo: lastnostij, bodočest, ja je gledal, vnenjest, poprejšnjest itd. \*)

(Dalje prihodnjič.)

## Mnogovrstne novice.

\* *Zima brez konca in kraja!* — „Pojte rakom žvižgat vi lažnjivi preroki vremena!“ — pač letos smejo reči povsod. Pariški konservatorij je prerokoval konec zime sredi januarija meseca, tudi stari Matija s svojim pregovorom, da „Matija led zbija; če ga ni, ga pa naredi“, je letos velik lažnik; da celó žrjavi so letos vsi zbegani; pretekle tri dni zvečer že smo jih slišali nad nami v Ljubljani; zapustili so menda letos sneženo Laško ter se vrnilo k nam nazaj, mislé, da jim bode tu gorkeje, al goljufali so se ubogi romarji. Da je v naših krajih zima dolga, ni čuda, al da tudi na Laškem, Turškem in drugod je še huja, to je nenavadno. Na Laškem imajo letos toliko snega, da najstarejši ljudje tacega ne pomnijo. V Milani ga je padlo 19. in 20. dne preteklega meseca toliko, da 1. dan so najeli 3500, 2. dan pa 4500 delavcev, ki so ga iz ulic kidali, katerim so samo 1. dan za to plačali 104.000 frankov. V Benetkah je 19. svečana zraven snega razsajal tak vihar po morji, da je mnogo ladij škodo trpelo. V Turinu in okolici njegovi je snežilo 3 dni in 3 noči neprenehoma. V Bologni je teža snega ponoči potrla streho hiše, pod katero je spala družina s 7 otroci; vse druge so oteli smrti, očeta pa je ubilo. Od Genove do Florence okó ni videlo nič družega kot sneg in le sneg; noben voz se ni mogel peljati, in če se je peljal, drčalo se je konjem, ki niso imeli poostrenih podkev, tako, da niso mogli naprej. Ni tedaj čuda, da letos po več krajih žlahna divjina (srne, jeleni itd.) konec jemlje. Grozno trpijo v Švajci; v več krajih so hiše popolnoma pokrite s snegom in pod snegom so morali ljudje predóre (tunele) narediti,

\*) To brezumno predrugačevanje je tudi nevgodno národnemu napredku, ker ljudi bega in jim kalí veselje do novejših izdelkov, slovenskega slovstva. O, da bi, sosebno kar je mlajših prebrisane glave, táko neplodno presukavanje oblik, — o čemer smo gori navedli nekoliko primerov, — prepustili vrednemu tega imena „jezikobrodju“ ter držéč se pisanja, kakoršno se je večini slovenski priljubilo, rajši iskali cene in veljave v tem prizadetji, kakó bi svojim v čistem jeziku pravilno osnovanim spisom dali pravi klasični lik, kakó bi jih ubrali na vse strani po zahtevu blagostne simetrije ter navdahnili jim prikupljivo milino! Res bi bila naloga zlasti znanstvenih zavodov prednjačiti, kakor pravi Hrvat, v taki vzoriti pisavi, in prepušča se sodba sprevidnim, je li povsem dostojno, na pr. Matice naše, če v njenih razdatkih piše eden: ne bil, drugi: ni bil, tretji: nij bil; eden: jena hči, drug: njena hči; eden: minuta, drug: minota (natvora?); eden: spregovoriti, drug: probuditi; eden: čoln, drug: čolen; eden: za očetom, drug: za očó; eden: osvobodjen, drug: učinen, naklonen, tretji zopet: mladezen (Slama, hočem reči: Slava izumitelju i posnemateljem!) itd.

da skozi nje morejo ven na cesto; če kmalu ne nastopi spomlad, poginilo bode mnogo živine lakote; cent sená veljá že 11 do 12 frankov.

## Zabavno berilo.

### Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

III.

#### Ponarejeni bankovci.

(Dalje.)

Morda bi se bila ta reč še dolgo vlekla, zlasti kar se tiče zveze med Jonasem in Linarjem, kateremu je moral prvi podvreči one bankovce, da ne bi bilo se prigodilo zopet nekaj, kar je preiskavo naglo pripeljalo na pravo pot.

Nekega popoldne pride k meni učitelj, o katerem sem že prej rekel, da je bil memo krčmarja edina oseba, ki je z Jonasom občevala. Mož je ves plah, kakor da bi se mu bila kaka nesreča prigodila. Jaz mu ponudim stol in ko sede, ga prašam, kaj ga je k meni pripeljalo.

„Vest, huda vest,“ odgovori ves potr. „Tako mi ni več živeti, če bi tudi varno bilo.“

„Vest vas teži?“ prašam zavzet. „I, kaj imaste vendar na nji.“

„Poslušajte me, potem pa storite z mano, kar hočete. Dobrega tako nisem vreden.“

Ko mu zagotovim, da ga bom poslušal, potem pa ravnal po postavi, prične:

„Da, po postavi, nič drugače, to zaslužim. Najprvo zvedite, da Linar sedi po nedolžnem v zaporu.“

„To veste vi in mi pridete še le zdaj praviti?“

„Prej sem se bal, a zdaj, ko ste pravega prijeli, se ne bojim več. Tudi bi prej ne bil imel nobenih dokazov, Jonas in krčmar bi bila vse vtajila in tako bi bil jaz prišel zarad obrekovanja v past, Linarju pa to ne bi bilo pomagalo.“

„Govorite, človek, govorite! Povejte mi vse, kajti vsaka ura, katero sedi Linar po nedolžnem v ječi, pade vam na krivdo.“

„O, bom govoril, vse bom povedal, kar vem. Kar pa ne vem, do tega vam bom pokazal pot.“

„Postava ima v takih slučajih, če pride po prostovoljnem naznanilu kakega sokrivca kako hudodelstvo na dan, posebne olajšalne določbe, in zlasti če kdo, čeravno sokrivec, izdá kako družbo, ki se pečá s ponarejanjem in izdajanjem bankovcev, ali pokaže pot, po kateri pride sodnija do nje, se ravná ž njim jako milostljivo, včasih ostane celó brez kazni.“

„Tega mi ni bilo treba opomniti, gospod sodnik, jaz bi vam bil tako vse povedal, kar vem. Milost postave celó ne maram, ker vem, da sem zaslužil ostro kazen. Tedaj čujte!“

Jaz vzamem pero v roko, da bi si kaj zapisal, in on prične:

„Jaz sem tu učitelj, to vam bo znano, da je plača moja pičila, to tudi veste. Predno sem se posvetil učiteljstvu, bil sem uradnik, ali zavoljo neke nezvestobe so mi bili slovo dali. Ker se potem nisem mogel drugam obrniti, sem prišel sem za učitelja. Lahkoživcu, ki sem, mi ni bilo moč shajati s pičlo plačo, zato sem bil vedno v denarnih zadregah. To je moral Jonas zvedeti, kajti nekega dne pride k meni in mi ponudi denarja na posodo. Lahko si mislite, kako brez pomislika